

Poština plačana v gotovini

Cena 2 Din

OPERA

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALISCA V LJUBLJANI 1932/33

Blejski zvon

Premijera 24. februarja 1933

IZHAJA ZA VSAKO PREMIJERO

UREDNIK : M. BRAVNIČAR

LJUBLJANA, NEBOTIČNIK VI. NADSTR.

TELEFON 24-63

**ELEGANCA
TOČNOST
SOLIDNOST**

FRANCOSKI, ANGLEŠKI PLAŠČI

GLEDALIŠKI LIST

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Izhaja za vsako premijero

Premijera 24. februarja 1933

Saša Šantel: „Blejski Zvon“

»Blejski Zvon« je druga izvirna operetna novost letošnje sezone. Avtorja sta Mary Garden in Saša Šantel. Šantel je naši javnosti znan v prvi vrsti kot slikar, čeprav je njegova najmočnejša ljubezen glasba. Zložil je nad štirideset skladb vseh vrst manjših oblik in nekatere teh so bile izvajane tudi v Ljubljani. Slog njegove glasbe je lahek, neproblematičen, včasih vplivan od klasikov. Vedno je preprost in iskren, iz njegovih melodij

pa večkrat zazveni pristno domače slovensko čutenje. Šantel ni poklicen glasbenik, temveč njen ljubitelj (amateur), vendar jo jemlje resno in se trudi nadomestiti pomanjkanje rednega šolanja z lastnim študijem, pri katerem mu pomaga prirojeni instinkt in okus.

Saša Šantel se je rodil l. 1883. v Gorici kot sin gimn. profesorja za fiziko in matematiko Antona Šantla. Mati, ki še živi, je bila portretna slikarica. V domači hiši se je gojila tudi muzika in z osmim letom je Saša (takrat so ga klicali za Aleksandra, v Sašo so ga »prekrstili« šele njegovi dunajski tovariši) dobil že učitelja za vijolino. Ko je bil v višjih gimnazijskih razredih se je učil tudi harmonije in kontrapunkta pri skladatelju Danilu Fajglju. Takrat je tudi sodeloval v domačem kvartetu pri družini Ferantovi, kjer se je v družbi s Cirilom Erženom seznanil z bogastvom klasične komorne glasbe. Istočasno je sodeloval pri takrat prepovedanem slovenskem dijaškem zboru (na gimnaziji je bilo petje nemško) ter spoznal tako slovensko, hrvatsko in deloma tudi srbsko zbornu literaturo. Že kot gimnazijec je napravil prve skladateljske poizkuse in prva kompozicija je bila godalni kvartet, druga pa moški zbor »Mladi junaki«. Poizkus objaviti ta zbor v Glasbeni Zori se je izjalovil: po dolgem čakanju je izšla v uredniškem kotičku kratka, a uničujoča opazka urednika Gerbiča: »G. A. Š. v G. ni za Gl. Z.«. Morda je ta notica soodločala pri Šantlovem sklepu posvetiti se slikanju, glavni vzrok je pa bil ta, da se mu je posrečilo dobiti v ta namen od naučnega ministrstva stipendijo. A muzikalna žilica mu ni dala miru. Na Dunaju je že do prvega Božiča nastala zbirka 20 moških zborov, a sodelovanje pri simfoničnem orkestru nepoklicenih muzikov društva »Haydn« ga je bolj in bolj navduševalo za instrumentalno glasbo. Tu je spoznal vrsto dobrih in nepoklicenih muzikov ter je z njimi vneto gojil komorno glasbo. Istočasno je tudi na univerzi poslušal poleg predavanj o likovni umetnosti tudi muzikalna predavanja, med njimi posebno Graedenerjeva predavanja o harmoniji in kontrapunktu.

Ko je par let po končanih studijah prišel kot profesor risanja v Pazin, je moral tam prevzeti tudi pouk petja in vijoline. Tam je vodil cerkveni pevski zbor ter je prirejal čitalniške in dijaške koncerte. Radi pomanjkanja primernih skladb je moral večkrat prirediti ali komponirati sam razne cerkvene in posvetne kompozicije. Tako je med raznimi nastalo nekaj maš, med njimi staroslovenska, ki smo jo slišali predlanskim v Ljubljani, kan-

tati »Slava Dobrili« in »Veli Jože«, balet »Jugoslovenska beseda« i. dr. Vse te skladbe so bile prikrojene za lokalne razmere in so bile izvedene. Podobno je deloval tudi na Sušaku, odnosno na Reki, kjer je vodil tudi pravoslavni pevski zbor ter organiziral koncert na praznik sv. Save v dvorani hotela Wilson. Tam je sodeloval v orkestru gledišča Fenice, ki ga je do prevrata vodil Nikola Faller.

V Ljubljani je od svojega prihoda član Orkestralnega društva Gl. Matice, katero je izvajalo že dve njegovi suiti. V Ljubljani je zložil več del za vijolino, čelo, klavir in za godalni kvartet, katera dela niso še bila vsa izvajana. Najobsežnejše njegovo delo je doslej opereta »Blejski Zvon«.

R. M.

Kako je nastala opereta „Blejski Zvon“

Gospod Saša Šantel je poslal uredništvu »Gl. l.« na zgornje vprašanje pričujoči dopis:

»Gospod Šantel, ali ne bi hoteli napraviti opereto?« me je nagovoril nekega dne pred pošto gospod F. Slišal je bil o mojih muzikalnih vložkih, ki sem jih bil napravil k veseloigri pisateljice Mary Gardenove. »Rad« mu odgovorim, »a rabil bi potrebne strokovnjaške pomoči, ker premalo poznam gledališke zahteve«. Ni trajalo teden dni in že sva se znašla z g. Kogojem v gostilni »Pri lovecu«, kjer imajo v posebni sobici pianino in Kogoj mi je presviral ves klavirski izvleček za spevoigro »Blejski Zvon«. Gledal sem ga kako je kimal z glavo, včasih v vertikalni smeri, včasih pa po strani. Prosil sem ga naj brezobzirno pove svoje mnenje. No, bil je v toliko zadovoljen, da je izrazil svojo pripravljenost podpirati me s potrebnimi nasveti pri izpopolnitvi klavirskega izvlečka ter prevzeti instrumentacijo. Med tem sem tekst deloma skrajšal, deloma preuredil po nasvetih režiserja g. Křefta. Ko je bilo vse pripravljeno, sem pustil razen službe vsako drugo delo ter sem skoraj pet polnih mesecev komponiral, izpreminjal, popravljaj in pilil točko za točko novega klavirskega izvlečka, dokler ni Kogoj izrazil mnenje, da je stvar zrela in da jo lahko predložim opernemu gledišču. Delo je bilo sprejeto in Kogoj bi bil takoj začel z instrumentacijo, če ne bi bil zbolel. Zaman sem čakal, da bi se mu zdravje povrnilo in tako sem stopil k g. profesorju Škrjancu, ki je rad prevpel to delo. Bil sem tega odkrito vesel, ker cenim g. Škerjancu kot našega naj-

bolj verziranega instrumentatorja. V zelo kratkem času je bila orkestralna partitura gotova in v moje posebno veselje je dodal g. Škerjanec še tango lastne kompozicije z uporabo ene izmed mojih melodij. Ta tango je bil spočetka mišljen kot vložek med drugim in tretjim dejanjem, a režiser ga je postavil v sredino drugega dejanja.

Kaj naj še povem? Delo je prišlo v kolesje teatarske mašinerije in srečen sem, da je prišlo v roko tako iztvrstnim močem, kakor so s kapelnikom Neffatom in režiserjem Kreftom vsi sodelujoči solisti, zares brez izjeme!

Muziko naj sodijo drugi, Kar se mene tiče, sem glede muzike kakor glede slikanja takega mnenja, da če pride meni iz srca, bo našla pot tudi v srce občinstva. In drugega si ne želim.

Mary Gardenen

libretistka »Blejskega Zvona«.

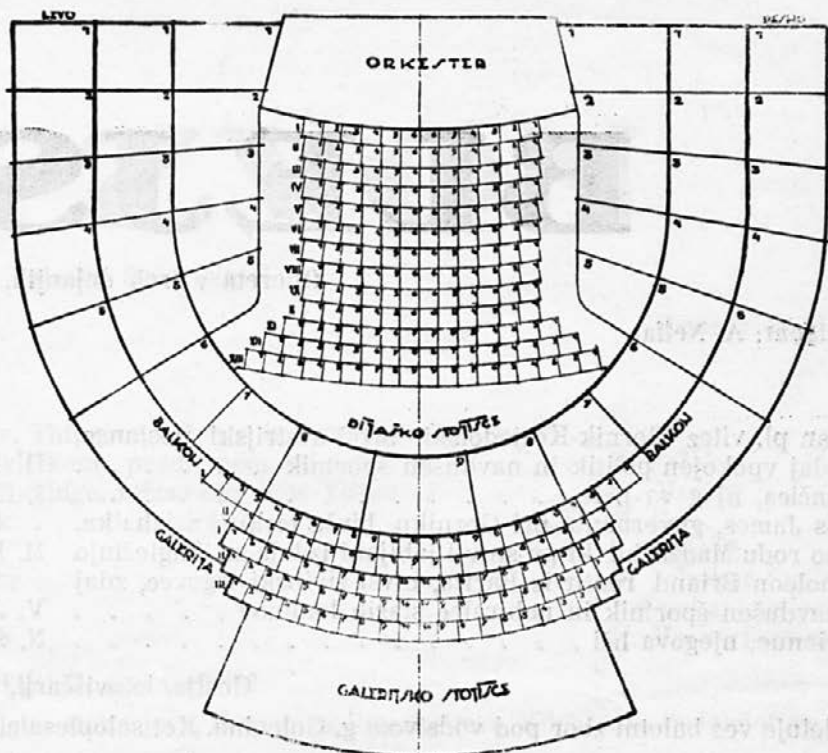
Libretistka, roj. Valenta, potomka stare kranjske rodbine, je bila vedno navdušena za lepoto naše Gorenjske. Že od nekdanj vneta za beletristiko je spisala pod imenom Mary Garden že več gledaliških komadov in novel. Glavno idejo za veseloigro »Blejski Zvon« je dobila pisateljica v poletni sezoni, ki jo je preživela več let zaporedoma na Bledu. Tam je imela priliko opazovati in spoznavati življenje in nehanje kopaliških gostov, ki so se tam zbirali iz vseh krajev sveta. Bila je često priča prav smešnih prizorov, posebno v zvezi z zvonjenjem na otoku, kjer je vsakdo zvonu zaupal one želje, ki so mu najbolj težile srce. Podobni prizori so v njej sprožili misel, da bi se dalo vse to združiti v prav zabavni veseloigri. Tako je nastala veseloigra »Blejski Zvon«, ki jo čujemo danes v predelani obliki kot opereto.

Tragična usoda je hotela, da avtorica vprizoritve svojega dela na ljubljanskem odru ni dočakala: podlega je pred tednom dni dolgotrajni mučni bolezni...

Ista pisateljica je napisala opereto »Madame sans tête«, ki bo, kakor je pričakovati, doživela v kratkem premiero na Dunaju. Muziko ji je napisal znani operetni skladatelj Oton Lachmaier.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Nar. gledališča v Ljubljani. Predstavniki: Oton Župančič. Urednik: M. Bravničar. - Tiskarna Makso Hrovatin, vsi v Ljubljani.

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V DRAMI

A. PRELOG

Ljubljana, Marijin trg - Tel. 3456

BLEJSKI ZVON

Opereta v treh dejanjih, napisala Mary Garden, uglasbil Šaša Šantel.

Dirigent: A. Neffat.

Koreograf: P. Golovin.

Režiser: B. Krefl.

Inscenar: Š. Šantel.

Milan pl. vitez Gornik-Kozjedolski, bivši avstrijski poslanec, zdaj vpokojen politik in navdušen sportnik D. Zupan
Alenčica, njegova hči I. Ribičeva
Miss James, guvernanta pri Gorniku bivša cirkuška jahalka, po rodu Madžarka ki pa se v Ljubljani izdaja za Angležinjo M. Kogejeva
Napoleon Briand rentir iz Pariza, bivši živinski trgovec, zdaj navdušen športnik in nabiralec starih kamnov V. Janko
Vivienne, njegova hči N. Španova

Hans v. Thüngen, inženjer iz Dunaja, uslužben pri avstrijskem prometnem ministrstvu B. Peček
Jack Coolidge, inženjer iz New-Yorka St. Marčec
Župnik M. Rus
Klicar S. Magolič
Natakar F. Jelnikar
Boy I. Cankarjeva
Piccolo H. Mauserjeva ml.

Gostje, letoviščarji, kmečka družina, ameriški piloti, mornarji itd.

Sodeluje ves baletni zbor pod vodstvom g. Golovina. Kot soloplesalci nastopijo: Golovin in ge.: Moharjeva, Brnarjeva, Smerkoljeva, Kürbosova in Jakšetova.

Kostume je izdelala gledališka garderoba (šef g. Polak).

Dejanje se vrši na Bledu v današnjih dneh med letovniškimi obilicami in priliki mednarodne plavalne in veslaške tekme.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Začetek ob 20.

Konec pred 23.

Parter: Sedeži I. vrste	Din	48 —
" " II. III. vrste	"	42 —
" " IV. - VI.	"	37 50
" " VII. - IX.	"	33 50
" " X.	"	29 50
" " XI.	"	26 50
Lože Lože v parterju	"	158 —
" " I. reda 1-5	"	158 —
" " 6-9	"	188 —

Balkon: I. vrste	Din	27 —
" " II. vrste	"	32 —
" " III. vrste	"	26 50
" " IV. vrste	"	21 50
" " V. vrste	"	16 50
" " VI. vrste	"	16 50
" " VII. vrste	"	21 50
" " VIII. vrste	"	16 50

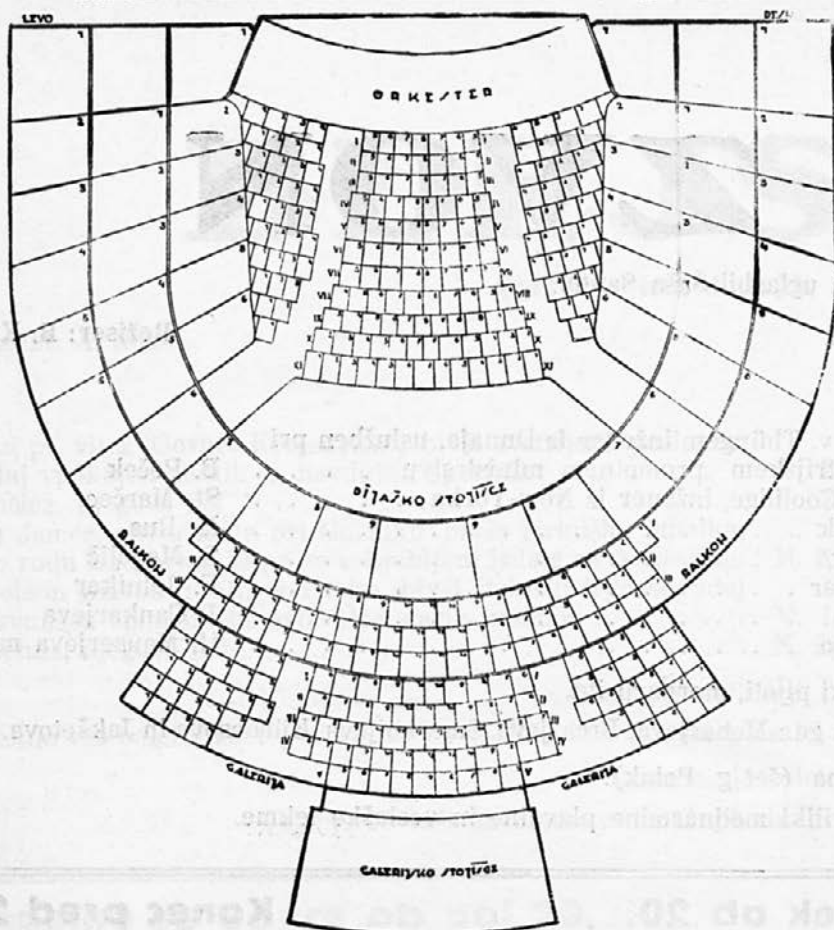
Galerija: Sedeži I. vrste	Din	15 —
" " II.	"	12 50
" " III.	"	12 50
" " IV.	"	10 50
" " V.	"	10 50
" " Stojišče	"	4 50
" " Dijaško stojišče	"	7 50

Predpisana taksa za penzije in fond je vračunan v cenah

VSTOPNICE se dobivajo v predprodatni pri gledališki blagajni v opernem gledališču od 10. do pol 1. in od 3. do 5. ure

MEINL-ova KAVA

RAZVRSTITEV SEDEŽEV V OPERI

Bonboni, čokolade, bonbonijere, pecivo,
sadni soki, marmelade

ŠUMI

LJUBLJANA, GRADIŠČE 7-9

Tovarniška zaloga

Vedno sveže blago Nizke cene